

НАЧАЛНО УЧИЛИЩЕ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

гр. Кюстендил, ул. "Проф. Георги Паспалев" № 11, тел.: 078/55 23 65; E-mail:
ps_kn@mail.bg

Утвърдил:

Евелина Димитрова

Директор на НУ „Св. Климент Охридски“

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ

НА РАННОТО НАПУСКАНЕ

НА УЧИЛИЩЕ

Програмата е актуализирана от Педагогически съвет на проведено заседание на 05.09.2025 година.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие

II. ОСНОВАНИЕ ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ПРОГРАМАТА

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е изготвена на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от закона за предучилищното и училищното образование

III. ИЗПОЛЗВАНИ СТРАТЕГИЧЕСКИ ДОКУМЕНТИ ПРИ ИЗГОТВЯНЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Национална стратегия за учене през целия живот 2021-2030.
2. Национална стратегия за насърчване и повишаване на грамотността
3. Конвенцията на ООН за правата на детето.
4. Закон за закрила на детето.
5. Регионални приоритети на средното образование.-Чл. 196. ЗПУО
6. Общински политики в средното образование.-чл.197 от ЗПУО.
7. Спецификата на училището.

IV. ОСНОВНИ ПРИЧИНИ ЗА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

1. **Икономически причини** – безработица, ниски доходи, понижен жизнен стандарт, бедност.

2. **Социални причини** – родителска незаинтересованост, противоречия, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отглеждане на детето от трети лица.

3. **Образователни причини** – трудности при усвояване на учебното съдържание, слаб интерес към учебния процес, наличие на конфликтни отношения със съученици.

4. **Психологически причини** – чувство за неуспех, неувереност в себе си, самовъзприемане: „нямах късмет“, „не ми провървя“, усещане за ограничен контрол върху събитията.

5. **Причини свързани със здравния статус** – интегриране на децата със специални образователни потребности.

НУ „Св. Климент Охридски“ е едно от училищата в България, в което няма отпаднали ученици, благодарение на дейностите стимулиращи добрите взаимоотношения между учениците: създаване на табло „Търсачи на добро“, на което се отразяват добрите постъпки на ученици от училището; осъществяване на дейности по превенция на тормоза и насилието и мотивация за преодоляване на проблемното поведение; публичност и прозрачност на цялостната политика – чрез интернет страницата на училището и партньорство с медиите, документирани на проблемните и рискови ситуации и добрите практики; обратна връзка с институции, родители, класни ръководители, ученици и учители; приемственост чрез съхраняване на традициите и недопускане да се забрави доброто старо.

V. МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

1. Осигуряване на позитивна образователна среда.
2. Повишаване качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността.
3. Повишаване участието и ангажираността на родителите.
4. Оказване на социална помощ.
5. Осигуряване на ефективна комуникация за навременното идентифициране и разрешаване на възникнали проблеми.
6. Индивидуална подкрепа за ученика от определена личност – менторство –

наставничество.

7. Насочване на детето и ученика към занимания, съобразени с неговите потребности.
8. Квалификация на педагогическите специалисти в посока управление на конфликти, справяне с агресията и насилието и превръщането му в педагогически консултант.
9. Създаване на специфична образователна и възпитателна интерактивна среда – училищен радиовъзел, вестник.
10. Превръщане на училището в приятно и желано място чрез използване на иновативни педагогически методи.
11. Целенасочена образователно-възпитателна работа, свързана с училищни и извънучилищни мероприятия и дейности – дискусии по актуални теми, предложени от учениците; възлагане на отговорни индивидуални задачи, за да се почувстват значими в собствените си очи и в очите на околните, за да се мотивират и успяват.
12. Гражданско образование и работа с родителската общност. Включване на родители и деца в проекти: „Търсачи на добро”, „Сподели...”, „Дърво на доброто” и др.
13. Здравно образование и възпитание – лекции, беседи и семинари.

Всички тези дейности ще доведат до утвърждаването на училището като институция, която работи с грижа за всеки ученик.

VI. Родителите и семейството:

Здравата връзка е нужна на:

- На децата, за да чувстват добре и да растат в позитивна среда;
- На учителите, за да могат да постигнат по-добри резултати в клас;
- На родителите, за да бъдат спокойни за атмосферата, в която учат, възпитават и израстват децата им;
- На директора, за да може да разчита на външна помощ и широко участие на общността в училищния живот;
- На всеки член на общността.

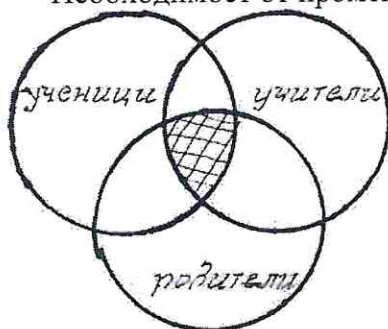
Знаем, че това е процес, а не еднократно действие. Процес, пряко свързан с планирането, организирането, мотивирането, координирането, контролирането, управлението на цялостната учебно-възпитателна работа в училището.

Партньорството е най-прекият и успешен път към желаните резултати. Обединените усилия на учители и родители, привличането на различни специалисти, институции и организации гарантира ефективното разрешаване на възникнали проблеми в образователната система.

Партньорство: семейство - училище

Общи интереси, на цялата общност - учители, ученици и родители:

- Необходимост от ред и сигурност за всички в училище;
- Необходимост от дисциплина;
- Необходимост от разпределение на отговорностите ;
- Необходимост от взаимодействие;
- Необходимост от самостоятелност;
- Необходимост от взаимна информация;
- Необходимост от зачитане на достойнството на всеки член на общността;
- Необходимост от промени

Какво могат да правят родителите за училището?

- Да получават информация за училището и децата;
- Да дават информация за децата си;
- Да помагат на учителите при разрешаване на проблеми с учениците;
- Да набират средства;
- Да привличат приятели и партньори на училището;
- Да защитават училищните интереси пред институциите;
- Да участват директно в процеса на обучение и извънкласните форми;
- Да организират екскурзии, лагери и училищни празници;
- Да помагат за издигане на престижа на образованието и училището;
- Да поделят отговорността с учителите за успеха и поведението на своите деца.

Защо, уважаеми родители, можете да извършвате тези дейности добре?

- Всеки родител иска детето му да получи добро образование;
- Всеки родител иска детето му да се реализира добре в живота;
- Всеки родител иска да бъде спокоен, докато детето му е на училище;
- Всеки родител има умения, таланти, интереси, хобита;
- Всеки родител има много познати, приятели, колеги.

Основните принципи на работа са нещо, което всички знаят, но малко използват. Няколко, важни при съвместната работа, които заедно можем да дообогатим:

- Във всяко дете е заложено генетично уникална заложба;
- Всички деца могат да учат;
- Огромната част от родителите се интересуват от своите деца и биха искали да им помогнат;
- Учителите и родителите имат много припокриващи се роли. Въпреки (или може би точно заради това), те могат да си сътрудничат, а не да се конкурират;
- Промените в къщи и в училище се отразяват на развитието на детето и на представянето му в клас.

Няколко златни правила за съвместна работа

- Всеки има право на мнение!
- Няма грешни идеи!
- Няма глупави въпроси!
- Колкото повече членове на общността не участват в обсъждането, толкова повече варианти и идеи пропускаме.
- Разглеждането на всички възможни предложения, включително и неефективните, ни застрахова от неефективни решения и повишава качеството на работа.
- Излагането на противоположни мнения не е подценяване на моето мнение и начина ми на мислене, а възможност за общността да избира най-вярното решение.